

ct

La mare

de
Paula Llorens

(fragmento)

*(Llibreria antiga de segona ma. Andrea, vestida de negre, clava llibres en una caixa.
Entra Olivia. També vesteix de negre.)*

ANDREA

Olivia, què fas ací? Has deixat sola la mare?

OLIVIA

Joan està a casa.

ANDREA

Com es troba?

OLIVIA

Ha caigut rendida.

ANDREA

Estarà esgotada. S'ha passat tot el dia plorant.

OLIVIA

Està dormint a l'habitació dels xiquets. Ells dormiran amb Joan.

ANDREA

I tu?

OLIVIA

Al sofà. *(Pausa.)* Anava a pujar a agafar-li roba i he vist la llibreria oberta. Què fas?

ANDREA

Ací tens la roba. Quan abans ho buidem tot millor, no? Ja l'has escoltada. No vol tornar a xafar la llibreria ni la casa.

OLIVIA

Està tot molt recent.

ANDREA

A mi tampoc m'abellix tornar per ací en un temps. L'habitació encara feia olor a medicaments. I a...

OLIVIA

... a malaltia.

ANDREA

... a mort.

OLIVIA

Sent que no hages pogut entrar al cementeri.

ANDREA

Algú havia de quedar-se amb la mare.

OLIVIA

Per què no haurà volgut acomiadar-se?

ANDREA

Porta acomiadant-se 9 mesos. Des del dia que li van diagnosticar el càncer. A més, veure com claven el teu marit a la paret i el cobreixen amb ciment no deu ser molt agradable.

OLIVIA

Què bruta eres! Ha estat molt dur, però jo me n'alegre d'haver-li dit adeu. Ha vingut moltíssima gent. Clients de la llibreria de totes les edats. Quan he vist a tantes persones allí, mostrant eixe afecte pel pare... M'he sentit molt orgullosa d'ell.

ANDREA

L'havies vista plorar alguna vegada?

OLIVIA

A qui?

ANDREA

A la mare.

OLIVIA

No sé. No. Crec que mai.

ANDREA

Jo tampoc. És estrany. Quan l'he vista així. Tan... tan fràgil i desprotegida. No sé. Ha estat estrany. Com ho haurà fet per a què mai l'hagem vista plorar? *(Pausa.)* Olivia, tu creus que hi ha alguna cosa després?

OLIVIA

No ho sé. M'agradaria pensar que sí.

ANDREA

I creus que els morts segueixen entre nosaltres?

OLIVIA

Andrea, no vull parlar d'això ara i menys ací.

ANDREA

És que fa uns dies vaig somiar amb la iaia. Feia anys que no pensava en ella. I és molta casualitat

que dos dies després, muiga el seu gendre. Ella se l'estimava molt. És com si haguera vingut a emportar-se'l.

OLIVIA

Andrea! Deixa de dir tonteries, per favor. És normal que recordes la iaia en moments així.

ANDREA

Estàvem al jardí. Darrere del xalet, on l'engronsadora... I la iaia portava eixe davantal amb flors taronja que tant li agradava. Te'n recordes? Era tot molt real.

OLIVIA

Només és un somni. Vaig a un moment al bany.

(Silenci. Olivia s'alça i ix cap a la rebotiga. Andrea s'acosta a la porta. Veu que la seua germana ja no la veu i amaga un parell de peces de roba de dona a la seua motxilla. Després segueix clavant llibres)

OLIVIA

(Entrant.) De xiqueta li tenia pànic a la rebotiga. Em volia morir cada vegada que havia d'anar al bany. Sempre els demanava als pares que m'acompanyaren, però ells deien que havia de fer-ho sola, que no anava a passar-me res. Crec que els feia gràcia que fora tan poregosa. O potser pensaven que si m'acompanyaven, em tornaria més covard. No ho sé. Recorde que quan ja no podia aguantar-me el pis, agafava aire i corria fins al bany sense mirar enrere. Ho passava fatal. No podia suportar la foscor. Per les nits, la mare havia de donar-me la mà i esperar-se al costat del meu llit fins que m'adormia. Quan tu vas nàixer vaig pensar que t'acompanyaria al bany sempre que m'ho demanares. Però a tu mai et va fer por la foscor. Dormíem juntes i mai em vas agafar la mà. No la necessitaves. Sempre has sigut forta. Com la mare. Tu tampoc plores.

(Pausa.)

ANDREA

No sabia que li tenies por a la foscor.

(Pausa.)

OLIVIA

Què li ha passat a la mare? Estava perfecta. Ho feia tot ella sola. Però si els diumenges cuinava per a tots. I de sobte no pot valer-se per ella mateixa? És com si la malaltia del pare l'haguera consumit a ella.

ANDREA

Ja ens ho va advertir el metge. És probable que tinga depressió. Acaba de perdre la persona amb qui ha passat quasi 40 anys. La pena pot durar-li mesos, o fins i tot anys.

OLIVIA

Andrea, no sé si vull vendre la llibreria.

ANDREA

Porta 9 mesos tancada. La mare no vol tornar i cap de nosaltres pot fer-se càrrec.

OLIVIA

I els llibres? Són records.

ANDREA

Saps que a mi m'agradaria donar-los a una biblioteca. No li veig cap sentit a que es podrisquen a les prestatgeries si algú es pot utilitzar.

OLIVIA

No sé... És massa prompte...

ANDREA

Si volem vendre el local, haurem de buidar-lo.

OLIVIA

Sí, ja ho sé. Però... i si d'ací a uns mesos canvia d'opinió i decideix tornar?

ANDREA

Conec la mare. T'assegure que si ha dit que no torna a entrar a l'edifici, no ho farà.

(Pausa.)

OLIVIA

Puc endur-me algun llibre de record?

ANDREA

Pots emportar-te tots els que vullgues.

OLIVIA

Anem a convertir l'estudi de Joan en la seua habitació. Imagine que tardarem uns dies en llevar l'escriptori i tots els trastos.

ANDREA

Mentrestant, si vols, pot quedar-se amb mi, fins que arregleu la seua habitació.

OLIVIA

No et preocupes, dormirà a l'habitació dels xiquets.

ANDREA

I què li sembla a Joan?

OLIVIA

El què?

ANDREA

La mare... llevar l'estudi...

OLIVIA

Bé, què ha de semblar-li?

ANDREA

No sé. També és sa casa. I com no es porten massa bé...

OLIVIA

Al principi serà difícil. Però ens haurem d'acostumar.

ANDREA

Bé, hi ha moltes possibilitats. Podem anar veient.

OLIVIA

No estaràs pensant en una residència?

ANDREA

Em referisc a nosaltres. També està el meu pis. Tinc una habitació buida.

OLIVIA

Andrea, vius en un quint sense ascensor. I sola.

ANDREA

Si això fora un problema, podria mudar-me dalt amb la mare o ací.

OLIVIA

Però si no vol ni entrar, vol vendre-ho tot!

ANDREA

No sé, és una altra opció que se m'acaba d'ocórrer. Hauriem de convèncer-la.

OLIVIA

Hem de parlar-ho tot amb ella. Deixem que descanse un temps.

ANDREA

La iaia em va demanar que cuidara de la mare. Em va dir que ella tindria cura del pare.

OLIVIA

Una altra vegada el somni?

ANDREA

Olivia, la mare no vol viure amb tu.

OLIVIA

Deixa d'una vegada el maleït somni!

ANDREA

No estic parlant del somni. La mare m'ha demanat que no la deixi a ta casa.

OLIVIA

Però què dius? Quan?

ANDREA

Quan estàveu al cementeri.

OLIVIA

I per què anava a demanar-te la mare eixe disbarat?

ANDREA

Per què? Doncs pel teu marit.

OLIVIA

Per Joan?

ANDREA

Ell no la suporta i ho saps. No veus com la tracta, com li parla? Si es portava malament amb ella ací, a sa casa, imagina com serà en la vostra.

OLIVIA

Joan té un caràcter difícil.

ANDREA

Olivia, li parla amb menyspreu, com si fora un trasto que el molestara. Ella no és tonta i se n'adona.

OLIVIA

T'ha dit ella tot això?

ANDREA

No.

OLIVIA

Aleshores com ho saps?

ANDREA

Sí, m'ho ha dit ella! Però m'ha demanat que no t'ho diguera. Tu podràs vindre a veure-la sempre que vulgues. Açò no té res a veure amb tu, és pel teu marit.

OLIVIA

I per què la mare no ha parlat amb mi?

ANDREA

No s'atreveix. Si s'assabenta que t'ho he dit, s'enfadarà.

OLIVIA

I si parle amb ell? Puc demanar-li que siga més delicat. Ell ho farà si li ho demane. És ma mare.

ANDREA

Per favor, no li contes res d'açò a Joan. Ella no vol ficar-se en el teu matrimoni.

OLIVIA

I què se suposa que estem fent ací? Us heu posat les dues d'acord per des-fer-se de tot? I què passa amb mi? Jo no tinc dret a opinar? També era mon pare. No pinte res ací, ja ho heu decidit tot vosaltres. *(Recull les seues coses per anar-se'n.)*

ANDREA

Olivia, açò no va amb tu i ho saps. Has de tractar de entendre-ho.

OLIVIA

No hi ha res a entendre.

ANDREA

I què faig? Dis-me. Què faries tu, en el meu lloc? M'ha suplicat que no la porte a viure a ca Joan.

OLIVIA

A casa de la seua filla.

ANDREA

Hauries d'haver-la vist. Plorava com una xiqueta.

OLIVIA

També els meus fills van plorar els primers dies de guarderia. I els de col·legi. Creus que no em dolia deixar-los amb eixos plors? Però ara no hi ha cosa que els agrade més. La mare no m'ha donat ni una oportunitat.

ANDREA

Ara no es veu amb forces. Si els teus fills et digueren que un professor els tracta malament. No els canviaries de col·legi?

OLIVIA

Tu tampoc suportes Joan, veritat? *(Pausa.)* Vols que la mare vaja a viure amb tu?

ANDREA

Crec que és el millor.

OLIVIA

I d'ací uns mesos quan estigues asfixiada, quan necessites un poc de llibertat?

ANDREA

Havia pensat en buscar algú perquè ens ajude. Algú que es quede amb ella quan jo estiga treballant. O un centre de dia.

OLIVIA

I què faràs amb els teus amiguets? Te'ls seguiràs portant a casa quan visques amb la mare? Te'ls follaràs mentre ella dorm a l'habitació del costat?

ANDREA

Això sí que no... Et creus millor que jo? Doncs que sàpigues que preferisc mil vegades follar-me a qui em vinga en gana a estar casada amb un gilipolles que em tracte com a una merda.

(Silenci. Olivia es disposa a sortir.)

ANDREA

Espera. Perdona. No... no sé com arreglar-ho. Estic cansada de ser la forta, Olivia. No sóc tan dura com creieu. Potser he jugat a fer-m'ho. A tenir cura sempre de tot el món. Però ja no puc més. No puc més. *(Plora. Olivia l'observa impressionada. És la primera vegada que veu plorar la seua germana.)*

OLIVIA

Per què no pugem a dormir a casa? Sí, dormirem juntes a la nostra habitació, com quan érem menudes. Per una vegada, tu buscaràs la meua mà. I jo te la donaré. T'agafaré molt fort, perquè soc la teua germana major. I cantaré fins que t'adormes. *(Taral-lareja una cançó de bressol.)*

ANDREA

Olivia... Si decidires deixar el teu marit, podries vindre a viure ací amb els xiquets.

OLIVIA

Vols que deixes sense pare els meus fills, el mateix dia que jo he perdut el meu? *(Pausa.)* Hui, quan he gitat la mare al llit del meu fill, on cada nit el tape i el veig dormir... Tens raó, veure plorar la teua mare és dur, però ficar-la al llit i acotxar-la com a una xiqueta... *(Pausa.)* Aquesta nit he envellit deu anys¹. *(Silenci.)* Demà estaré a casa. Pots venir a recollir-la quan vulgues. *(Pausa.)* Qui cuidarà ara de nosaltres? *(Surt.)*

(Andrea mira les caixes amb llibres. Fosc.)

¹Les tres germanes de Txékhov. Olga en l'Acte III.